

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény intét
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfizet-
ések, nyiltér- és hirdetés-
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intendők.

Thaly László.

A kaposvári választókerület munkásság népszerű képviselője **Thaly László** f. hó 3-án tartott országgyűlésen elmondott beszédében megyénk ut-ügyét oly meleg érdeklődéssel karolta fel, hogy az egyébként is szép és tartalmas beszédét helyén valónak tartjuk a következőkben közölni:

Mindenekelőtt kijelentem, hogy megjegyzéseim, melyeket e tételnél kötelesség szerűleg teszek, nem irhatók a mostani kormány és még kevésbé az igen t. kereskedelemügyi miniszter ur rovására. Ezek következményei a régi időből fennmaradt sajnálatos állapotoknak, a talán önkénte-nül, de részben talán protekció folytán el-fajult dolognak. Ezeknek részleteire bator leszek kiterjeszkedni. Mint méltóztatnak tudni az 1890. I. t.-cikk hat kategóriába sorozza az állami utakat. 1. Megkülönböztet valódi állami utakat, a melyek különös fontossá-gal bírnak és a melyek államilag kezelendők és tartandók fenn; 2. megkülönböztet tör-vényhatósági utakat; 3. vasuti állomásokhoz vezető utakat; 4. községi közlekedési u. n. vicinális utakat; 5. tisztán községi u. n. dülő utakat és végül 6. az egyesek által fenntartott utakat. Ezek közt az utak közt terjedelmileg a törvény megalkotása óta igen kevés különbség származott, pedig a törvény megalkotásakor az óhaj az volt, hogy a megyei utak államosítása által a községek vicinális utajk fenntartására, — a mely vicinális utak több község közlekedésének előmozdítására hivatnak — továbbá a dülő utak fenntartására használják fel azt az összeget, a mely egyéb kiadásaikon kívül rendelkezésükre áll.

Mégis azt tapasztaltuk ezen 16 év alatt, mióta a törvény érvényben van, hogy előre nem mentünk, hanem inkább sokkal hátramaradtunk. Azzal a változtatással, a melyet 1900. I. t.-c. 6. §-a megenged. hogy t. i. olyan utak, a melyek különös fontos-ságuknál fogva, ha a helyi, hogy ugy mond-jam: megyei érdekűnek nagyobb országos vagy sztratégiai érdekűekké váltak, áthelyez-tessenek az állami utak komplexumába, igenis, nagyon is sokszor éltek az elmúlt kormányok, szaporitván ezáltal az állami utakra szükséges költséget olyan megyéknél, a melyek a kormányoknak szervilisen szolgálatakra állottak. Ellenben másutt, olyan varmegyék, a melyek különben is küzdenek a mostoha viszonyokkal, a mennyiben az illető varmegyék egész területén egyáltalán nem található utfedő anyag, joformán semmi-ben sem részesültek. Kialtó ellentéteket látok ezen a téren mindenütt ha beletekin-tek ebbe a mostani törvényjavaslatba, a mely, elismerem nem tehetett máské-p, mert fait accompli-kat, kész dolgokat talált. Mindazonáltal alázatos figyelemzetem és kéresem odaterjed, méltóztatnék az igen t. kereskedelemügyi miniszter urnak megszív-velni azokat a bajokat, a melyek egyikere-másikára bátor vagyok figyelmeztetni.

Az állami közutak elosztása, a mint előbb is említém, éppen nem egyenlő, mert míg — hogy egy példát hozzak fel — a kő nélkül szűkölködő — az ujabban szokásos hírlapi kifejezés szerint, de szerintem kövel nem rendelkező, kövel nem bíró Somogy-varmegyének, a Dunántúl legnagyobb varmegyéjének, a mely 6531 négyszögkilóméter terület, összesen csak 88 kilométer állami utja van; míg ezzel szemben az, igaz, hogy sokkal nagyobb és a központosítás szem-pontjából sokkal fontosabb Pestvarmegyének 432 kilométer állami utja van: ezekkel szemben a Somogyvarmegyénel több mint 1000 négyszög kilométerrel kisebb Nyitra-varmegyének, a melynek 5723 □ kilométer a területe, 124 kilométer állami utja van. Masfelől, a Somogytól másfélezerrel kisebb terjedelmű Baranya, a melynek területe 5133 □-kilométer, 154 kilométer állami uttal bír, és hogy a legélesebb ellentétre utaljok: Esztergom varmegyének, a mindig kedves, a mindig jó Esztergom megyének, a melynek területe 1123 □-kilométer, van 83 kilométer állami utja. Hogy ezek az ellentétek kiegyenlíthetők legyenek, annak csak az az egy módja van, melyet a törvény 6. §-a megszab, hogy t. i. azon utak, a melyek különös fontosságuk, a más megyék-vel való közlekedést, a termények szállít-ását közvetítik, és így azoknak utai köz-szükségletet képeznek, hogy a megye terhei ez által kisebbedjenek, állami utakká ala-kíttassanak át.

Igaz ugyan, hogy az igen t. miniszter ur által beterjesztett törvényjavaslatban az 1918-ik évig, tehát meg azon bizonyos — nem tudom, hogy merjem nevezni — vámszövetség megszűntén túl ki van tolvá az a kérdés, hogy mely utak és mikor államosít-tassanak lassu, igen lassu tempóban meg. ezekre nézve a saját választókerületem megyéjének érdekében ugyan, de a való helyzetnek nagyon is megfelelően kérném, hogy azt a bizonyos tempót egy kissé gyorsí-tani méltóztatssék. Somogyvarmegyében, e nagy megye egészében egyetlenegy kavicsot, követ találni nem lehet. A mikor máshol valaki egy kutyát meg akar ijeszteni, csak lehajol, mintha követ akarna fölvenni, ám a somogyi kutya ezt nem ismeri, nagyon jól tudja, hogy a hol nincs kő, ott azzal dobálni sem lehet. Olyan viszonyok vannak ott, hogy ha csak az Uristennek nem méltóztatik kegyelemből a Balatont befagyasztani, a mikor szekereken életveszélyek között át-vizsik a követ a zalai parttól, a mint ott mondják a „küet“, hát másképpen kőhöz nem jut Somogyvarmegye. Ez nagyon fontos dolog, tekintettel arra, hogy — értve mindig a megyei periférián átfutó utat, a varasdi utat, figyelembe nem véve, mert másképpen, mint Zalából, a varmegyében lehetetlen kőhöz jutni, mondom csak ugy, ha az Uristen a Balatont befagyasztja. Az ilyen alapokra fektetett uhalózat, a melynek fedőanyaggal való ellátása az Uristen kegyel-métől függ csupán, lehetetlen állapotot teremt.

Az utalapokra vonatkozólag, a mint méltóztatik tudni, ugyancsak a hivatolt 1890. I. t.-c. alapján legfeljebb 10 %-ig mehető része az államadónak áll rendelkezésre.

Hogy ez mennyire igénybe lett véve az u. n. vicinális korszakban, ezt a képviselő urak mindenesetre tudják, de én tudok olyan varmegyét is, a hol egyetlen krajcárig le volt foglalva az az egész utadó, a melyből tehát egyetlen egy követ sem lehet meg-mozdítani, mert valamennyi hosszú évek sorára le van kötve. Mielőtt erről a lekött-téséről nyilatkoznám, kijelentem, hogy a miniszterium részéről minden megye számára, a mely kimutatja, hogy ezen utalapokból az utat fenntartani nem tudja, állami segély szokott kiutalványoztatni. Ez a segély hajda-nában szintén csak a protekciós rendszeren alapult, a minek különben ennél a minisz-teriumnál nem találjuk már a nyomait. Én ezt is kevésnek tartom, a mi adatik, de még kevesebbnek tartanám, ha semmit sem adnának. Ezt is köszönettel vesszük, mert a miniszter ur ő excellenciája a napokban a somogyi küldöttség előtt méltóztatott ki-jelenteni, hogy a mennyire a körülmények megengedik, a segélyt 100.000 koronára fogja felemelni. Nagyon jól tudom, hogy ez a mizéria, a mely közutainknál olyan kiál-tóan megnyilatkozik, alapját azokban a bizonyos stratégiai utaknak nevezett utakban találja, a melyek építésére valamelyik hadü-gy-miniszter tizenegy, illetőleg hét évvel ezelőtt megnyerte a közvéleményt.

Hogy szükségesek-e ezek a stratégiai utak vagy sem, annak vitatása ide nem tartozik, de hogy nem is valamely központ-ból, hanem a megye szeléből egy jelenték-telen községből p. o. Dunaföldvárról indul-jon ki egy 30-40 millió koronát igénylő ut, ennek fontosságát belátni nem tudom. Ilyen a körösvölgyi ut is, a mely immár hetedik éve, hogy rengeteg költséget emészt fel. Itt van pl. a beruházási tételek első pontja, a mely szerint a duna-tisza-körös-völgyi transzverzális állami ut 14. részletétől 30.000 korona van felvéve és mindjárt alatta a másik tétel, a dunaföldvár—má-ra-marosziget—alföldi ut kiépítésére 7. részle-tétől 1,073.667 korona van felvéve. Hogy miért szükséges ezeknek az utaknak a nyolc öl szélesség, miért szükségesek azok a hidak, melyeken gőzmasinakkal vágatva keresztül lehetne menni, miért szükséges az a fedőanyag a mely irtózatossá drága pénzen lesz odahozva, én felfogni nem tudom. Azt azonban tudom és látom, — és azon t. képviselőtársaim, a kik a transzverzális utak mellett laknak, tanuskodhatnak e mellett — hogy az alföldi emberek nem tudják hasz-nálni ezeket az utakat, mert azoknak 9 vagy 16 szegletes kockáin patkolatlan alföldi lóval nem lehet járni. Pl. Félegyházán és környékén a rendkívül drága, 8 öl széles kikövezett állami ut mellett, ha erre engedelmet kapnak vagy nem kapnak is, a tarlok mellett vicinális utakat csinálnak az odavalók, mert az állami utat nem tudják használni.

És ezzel kapcsolatos rendkívüli nagy örömmel konstatalom azt, hogy ő nagy-méltósága a miniszter ur a transzverzális utakat tovább építeni nem szándékozik. Szó szerint ezeket mondta a miniszter ur: . . . ki kell jelentenem, hogy az u. n. transzverzális utak építését tovább folytatni nem szándékozom; nem pedig azért, mert elsőrendű szükséglet utügyünk tekintetében

nem ezek, hanem a vasuti és hajóállomásokot az egyes községekkel összekötő utak építése.

A legnagyobb köszönettel veszem ő nagyméltósága ezen nyilatkozatát abban a reményben, hogy ezzel csak utügyünknek használunk, a mennyiben azok az óriási összegek, a melyek a transzverzális utak kiépítésére fordítottak eddig, most felhasználulnak. Sokat tehetünk ezzel a kőhiányban szenvedő vármegyékben, a hol az őszi, különösen a répaszállítások idején 8—17 ökröt kell egyetlen szekérbe befogni, ha azt akarjuk, hogy bizton elérje az állomást. Es üdvözlöm a miniszter urnak ezen kijelentését azért is, mert jóllehet tizenhat esztendeje megvan már az a törvény, melynek 3. pontjában szó van a községekből vagy városokból az állomásokhoz vezető utak kiépítéséről, ezek az utak még ma sincsenek meg. Nagy megnyugvásomra szolgál tehát a miniszter ur kijelentése és remélem, hogy a mennyiben az az idén még nem lehetséges, a jövő évben mindenesetre meg is valósul és ezek az utak kiépülnek.

Még csak egy igen fontos momentumot akarok a közutak kiépítésénél felemlíteni, a mit nem szabad szem előtt téveszteni. Meg vagyok ugyanis győződve arról, hogy a jövőben a teherforgalomnak egy igen nagy része automobilokkal fog lebonyolítani. Az automobilforgalomhoz nem szükséges az a rendkívül erős építkezés, annál nagyobb súlyt kell azonban arra helyezni, hogy az utak a lehető legnagyobb mértékben kijavítassanak. Azon meggyőződésben, hogy az automobiloknak a tehervontatás terén a jövőben rendkívül fontos szerepük lesz, fethivom a t. háznak figyelmét arra, hogy az utak e célra való kihasználását tette tanulóanyag tárgyává.

Bátor vagyok megemlíteni, hogy a turisztikai szempontokból fontos utak rendkívül el vannak hanyagolva nálunk és hogy csaknem teljesen nélkülözik az állam segítségét. A Tatra fürdőhelyeknek újabb nagy felvirágoztatása mellett is azt látjuk, hogy Tátrafüredet és Tátralomnicot a csorbai tóval, a Tatra gyöngyével egy kecskeny utacska köti össze, melyet hajdanában még a Kárpát-egyesület filléreiből építettek, mely azonban ma már Szepesvármegye törvény-

hatósági utai közé van felvéve. Ennek az utacskanak a gondozása felettébb hiányos. Két kocsit egymást ki nem kerülheti rajta a nélkül, hogy az egyiknek meg ne kellene állania, az automobilközlekedést pedig egyenesen be kellett rajta szüntetni, mert az utak kecskeny voltánál fogva a szerencsétlenségek szinte lehetetlenség.

Méltóztassanak, t. ház, ezt az igen csekélynek látszó dolgot figyelmükre méltatni, mert ma már, hála Istennek, ott tartunk, hogy a tátrai turisztika erősen föllendült és a főhercegek közül néhányan, a születési és penzarisztokrácia tagjai sorából pedig igen sokan állandóan a Tátrában töltik a nyarat, költik a pénzüket itthon és nem másutt. Két végpontja ezen turista utnak állami tulajdonot köt össze. Az egyik Tátralomnic, a hol milliókat ölt bele a földmivélsügyi kormány, a másik a Csorba-tó, a hova kevesebb jutott a millióból, mert mostoha gyermeknek tartják. E két pontnak utja nincs, ha csak a Szepesvármegye által méltányosságból fentartott, előbb említett utat nem vesszük.

Fontos közlekedési út a csorbai állomás—csorbatói út, a mely most hét kilométer, a papiron rég kidolgozott bővítésekkel pedig kilenc kilométer lesz. Ez volna az egyetlen út, mert a fogaskerekű nagyon drága és csak két hónapon át közvetíti a forgalmat a csorbai állomáshoz. A nálam levő akták felolvasásával nem akarom a t. ház türelmét igénybevenni, de konstátalom, hogy Liptómege ezzel hiába foglalkozik, mert két különböző hatóság által, a megyei hatóság és a közigazgatási bizottság által — melyhez felfolyamodott az első fórum után az állam, vagyis az erdőkinestár — ezen ut karbantartására és kiépítésére a költség 80%-ában elmarasztaltatott a földmivélsügyi kormány, a mely aztán újra felebbezte az ügyet magamagához. Pedig másnak ez ut hasznára nem válik, mint épen a földmivélsügyi kormánynak tulajdonát képező Csorba-tónak, a melyet bérbe adtak 30 esztendőre a hálókocsitársaságnak, s a melynek felvirágoztatása nagyon függ ettől az uttól. Nagyon kérem a t. miniszter urat, hogy kegyeskedjék úgy a tátrai közlekedési utat, valamint specialiter a csorba-tói 9 kilométert, — másik 21, — összesen 30 kilométernyi utat, a

mely a turisztika fejlesztésére nagy fontossággal bír, az állami utak lajstromába felvenni és állami utként gondozni. A tételt elfogadom.

Krónika a hétről.

A delegáció megkezdte már üléseit. A magyar hadügyi albizottság tanácskozott, melynek folyamán Schönaich közös hadügyminiszter — a mi előtte természetszerű — németül beszélt. Zichy Miklós gróf, a kiről tudja mindenki, hogy erős magyar érzelmű, tiltakozott az ellen, hogy a magyar delegáció ülésein németül beszéljenek. Ha nem tudnak a közös miniszterek magyarul, hát tanulják meg a nyelvünket. Ennyit csak elvárhatunk pénzünkért.

Koronaőr választás is volt. A parlament két háza ügyszólván egyhangulag megválasztotta Wesselényi Miklós bárót, függetlenségi párti képviselőt, ki elsőhelyen volt jelölve. Az egész aktus nagy fényvel folyt le, a miniszterek, főrendek és képviselők diszmagyarban jelentek meg s a választás után felvonultak a várba, ő felségéhez, hol Wesselényi Miklós báró letette az esküt.

Városi közgyűlés.

Kaposvár város képviselő-testülete február 6-án délután 3 órakor s folytatva 7 óra nagyon látogatott rendes közgyűlést tartott, mely a polgármester sablonos jelentésének felolvasásával kezdődött s különféle felszólalások és interpellációk után tudomásul vétetett. A nevezetesebb interpellációk következők: dr. Simon Daniel kifogásolja, hogy az 1907. évi költségvetés a községi törvény 125. §-a rendelkezése dacára még most sem kerül tárgyalásra, melyre a polgármester azt válaszolja, hogy a fedezeti rész alapjául szolgáló III-ad osztályu kereseti adó meg nem állapítása miatt kellett a költségvetésnek késni, mely miatt külön-

T Á R S A.

Lilly csókja.

Irta: BENEDEK LÁSZLÓ.

Mintha csak a szinpadra született volna. Az évközi vizsgákon kitűnt társnői közül s egy-két ismerős újságíró barátja dicshymnusokat zengett bámulatos tehetőségéről a színházi referatáiban. Ott a festett világban, a kulizsak mögött könnyebb a tetetés, mint odakünn. A festék alatt nem látszik a pir.

Lilly ott is színésznő volt a javából. Tulajdonképpen szini növendék, a záróvizsgán még nem ment keresztül, de a művésznői címet tulás nélkül megérdemelhette. Ez a szép leány játszott a férfakkal, melyből egész udvara volt. Egyik sem szerette őt igazán, de még csak szerelmeseik sem próbáltak lenni. Minek? Lilly ugyanis kacagott mindenkit.

Ha egy-egy vasárnap délután felbukant a kioszkban Lilly szőke feje, szelíd nagy szemével, melyben a lehető legszebb kék szín lővelte sugarait, egy perc alatt körül ülte az egész fiatalság. Néha egymaga tiz fiatalember társaságában is elbeszélgetett a legegyszerűbb dolgokról Édes anyja meg a szomszéd asztalnál valamelyik nagynénivel a legújabb színházi pletykákról mesélgetett.

Mondom, csak tisztán a szórakozás vágya kötötte őt a fiukhoz. Ugy látszott, mintha ez a leány szerelmes nem tudna lenni. Mintha azok a pici piros ajkak csak a csacsogásra lettek volna teremtvé; mintha a mámorító szerelmes csókot nem bírnák ki.

Az első pillanatra pedig belé szeretethetett volna bárki is. Az egész lénye oly bájos volt, a mosolya oly behízelgő, szeleme oly csodásan sziporkázó, néha kacér, máskor meg naiv a végletekig, — hogy mindenkit magával ragadott. Mindig a szélsőségeket szerette. Ha jó kedve volt, ő maga mesélte el a legborsosabb történeteket és jóízűen kacagott a pikáns ötleteken. De ha szeszélyes volt, mindenkivel veszekedni akart. Isten ments, hogy olyankor egy kétértelmű szót mondtak volna, mert félig sirva rögtön azzal állt elő, hogy nem becsülik őt.

Az új ismerőseit állandóan foglalkoztatta ez a leány és a tüzet legmagasabbra szította bennük. Mikor aztán a láng már magasan lobogott, egyszerre eloltotta. Egyiknek a húságát, a másiknak az esetleges tehetségét sérteite meg oly módon, hogy a visszahatás kitűnően bevált. Mindegyikre meg volt a maga trükkje. És a kis gonosz csak játszott a szivekkel. Nem izgatta semmi, nem érdekelte senki. Mindenkit egyformán szeretett. Aki szerelmes volt, kinevette, a szemtelenkedőt egyszerűen leforrázta. Ha kellett, erőlyes is tudott lenni. Példa rá egy pofon története. Valaki

erőszakkal akarta megcsókolni, Lilly mérgeben vérvörös lett és a következő pillanatban a kis kacsó ütésre emelkedett. Rögtön megbanta, a mit tett s finom lelkülete egy pillanat alatt átértette, hogy a legnagyobb zavarban levő fiatal emberen segítenie kell.

Mosolyogva szeméi közé nézett és csókra nyujtotta a kezét. Az a varázshatás alatt állott s elfogadta.

A kik már jól ismerték, meg voltak győződve róla, hogy Lilly képtelen szeretni és szíve érezni nem tud.

Pedig a leány örülten szeretett egy francia színészt. Azzal volt minden gondolata elfoglalva. Csak egyetlen egyszer látta életében; két év előtt a beiratáson. Vendégszereplésen volt a fővárosban s véletlenül oda is bevetődött. Megtetszett neki a kis herceg Lilly és ebből kifolyólag természetesen taláta, hogy állat megcsipve azt mondja a piruló szini növendéknek:

-- Édes kis kutyá lesz ebből a leányból.

Franciául mondta. Lilly egy szót sem értett belőle. De a férfi érintése villamos áramként hatott rá. S mikor megtudta, hogy gorombaságot mondott bók gyanánt, beleszeretett gondolkodás nélkül. Észre sem vette, csak egy pillant műve volt. A bókok mindig átsiklottak lelkén anélkül, hogy nyomot hagytak volna. Egy gorombaság még szerelmessé tudta tenni.

A francia színész — Henri Flenrie ur — másnap már Párisba utazott.

* * *

ben már az alispántól is érkezett igazoló jelentésre felhívás, egyébiránt még e hóban rendkívüli közgyűlés elé fog terjesztetni.

Dr. Schön Manó kifogásolja, hogy a képviselő-testület által már 1904. évben hozott ama határozatnak, hogy az Árpád-utcától a megyeházig tervezett új utca megnyitására vonatkozó mérnöki előmunkálatok még mindig nem terjesztettek elő, mindaddig nem tételtt elég, melyet polgármester a mérnök elfoglaltságával menteget, de kiállításba helyezi annak két hét alatti elkészítését.

Vörös Nándor az iránt interpellál, hogy a városi szolgazemélyzet részére szállított lábbeliek kizárólag a hozzá nem értő számvevő által vétetnek át s azok használhatósága ellen panaszok figyelembe nem vétetnek.

Szilágyi Samu kifogásolja, hogy a képviselő-testület üléséről a »Somogyvármegye« című lapban a valósággal meg nem egyező tudósítások közöltetnek.

Kotzián Emil a vármegyei pótadó és katonabeszállásolási pótadó szabálytalan kivételére vonatkozó vizsgálat eredményének bemutatását sürgeti.

Marffy Emil lemondása, Kohn Miksa elhalálózása miatt megüresedett tanácsosi állások betöltése iránt alispánhoz jelentés tétetik

A Gundy György-féle iskolai alapítvány tulajdonát képező ingatlanok korábbi elárverezése a törvényhatóság által megsemmisítettén, az új árverésen legtöbbet ígérő Papp Mihály és társai 75000 koronás ajánlata — habár az alakiságok az idő rövidsége miatt teljesen be nem tartattak — elfogadtatik, mert kedvezőbb eladásra kiállítás nem lehet.

A községi biráskodás teljesítésével dr. Nemes István új tanácsos, helyettesítésével Lenkey Karoly jegyző bizatnak meg.

Érdekes volt e virilisek 1907. évi névjegyzékének bemutatása, melyre nézve a tanács azt javasolja, hogy gr. Somssich keresztneve tévesen került a jegyzékbe. Kapotsfy főispán pedig kumaradt, mert főispáni fizetése nem lett figyelembe véve. A felszólalók azt vitatták, hogy ez nem tartozik a képviselő testülethez, mert a kiküldött bizottság végleges munkát végez s azt csak felebbezással lehet módosítani, mondták azt is, hogy a főispáni fizetés be nem számítandó, mert városi pótadónak nem alapja,

sőt ügyvéd hangoztatta, hogy a főispán gyakorló ügyvéd nem lévén s így adója kétszeresen nem számíthat, ezt az utóbbit dr. Rusa Ernő azonnal, törvényre hivatkozva, lecáfolta, a többire azonban se a városi tisztviselők, se az ügyész, se a jelenvolt ügyvédek, szóval senki sem adott cáfolatot, mely szomorú bizonyosságát adta a törvényismerés hiányának — meghalt Szalay Karoly — mely nélkül pedig egy nagy város ügyeit vezetni nagy merészség. Mert a községi törvény 33. §-ának második pontja elrendeli, hogy rendezett tanácsu városban a küldöttség által összeállított virilisek névjegyzékét a képviselőtestületnek bemutatja s utóbbi a jelentés vételétől 24 órai időnek közbevetése mellett a tárgyalást kitűzi és határozatot hoz s csakis ezen határozat ellen lehet 15 nap alatt az alispánhoz s onnan a közg. bizottsághoz felebbezni; ugyancsak a községi törvény 34 §-nak c) pontja azt mondja, hogy ha az állami és megyei tisztviselő fizetése után járó kereseti adón kívül más adót is fizet, akkor ezzel együtt a fizetése után járó adó is beszámíttatik, még pedig a főispánnak — mint okleveles ügyvédnek — a 33. §. 6. pontja alapján kétszeresen. Ha már a képviselőtestületben ezt senkisé tudna, az ügyésznek a hozott kompromitáló határozatot meg kellett volna akadályoznia.

Élénk vitát okozott a belügyi kormány azon leirata, mely szerint 15 év alatt hajlandó a szinkör építési költségeihez évi 4000 koronával hozzájárulni, de akkor a szintársulatot 6 rendeli ki s a színigazgató szubvenciójába ezt az összeget betudja. A hosszadalmas eszmecsere a zal végződött, hogy a város fogadja el a segély összeget, a szinkört 120000 korona törlesztéses kölcsönrel építse meg s irjon fel a belügyi kormányhoz, hogy csak első rendű tarsulatot rendeljen ide s a tarsulat tagjai tartoznak Kaposvárotól valamennyien működni. Az egyhangulag elfogadott határozat után Meszlényi György javasolja, hogy a színház építésére s parkirosásra kijelölt Buza-tér, hova a vidékről vasuton érkező idegen először lép, »Rakóczy-tér« nevet kapjon. Helyessé fogadtatván, legközelebbi ülés sorrendjébe felvételük, nevezett képviselő azon indítványával együtt, hogy a kereskedelmi és közoktatásügyi kormányokhoz felirat

intéztessék Kaposvárot egy állami jellegű középkereskedelmi iskola létesítése iránt. A polgári iskola községi kezelésbe vétele elhatározatván, dr. Gulyás Ferenc indokolt előterjesztésére a tandíj leszállítása kimondatott.

Megbízott a polgármester, hogy a Pécsi-utcában 6 tanterem és igazgatói lakással építeni szándékolta népiskolának telket szerezzen vétel, esetleg kisajátítással, melyhez a szükséges összeg kölcsön veendő, de az amortisationális összegnek állami hozzájárulásból leendő törlesztésére a kormány kéressék fel, melynek partolását dr. Gulyás Ferenc kir. tanfelügyelő azonnal megígérte, melyért neki a polgármester elismerését kifejezte.

A tűzoltó-laktanya és szertárnak iskolává leendő átalakítása s ideiglenesen elemi iskolai használatba vételét nem nagyon támogatták a képviselők, Lencz Sándornak pedig amiatt való tamadása, hogy a polgármester előzetes felhatalmazás nélkül helybeli adózó iparosok mellőzésével merészkedett 5200 koronáért új tűzoltó szertárt, istállót, kocsiszint idegen vállalkozóval árlejtés nélkül építtetni, nagy consternatiót okozott. A többség végül mégis csak elfogadta a tanács javaslatát s az első napi tárgyalás ezzel öt óra után véget ért.

„Az egyke.“

— Három ckk. —

I.

A tudományos irodalom egy igen becses munkával szaporodott néhai gróf Széchenyi Imre fenti című munkájával. A kérlelhetlen halál ugyan a mű szerzőjét elragadta az élők sorából, még mielőtt azt teljesen befejezte és kiadta volna, azonban az elhunyt családja a megboldogult nemes szándékait tisztelve, több neves író közreműködésével összeállította a befejezetlen kéziratokat és azt gróf Széchenyi Viktor gyönyörű előszávvá kinyomatta és kiadta, a mivel a tudományos irodalom igen sokat nyert.

»Az egyke« nemzetünk egy fontos betegségéről, az egy gyermek rendszert tárgyalja, a mely könyvnek az a célja, hogy felrálja és ráirányítsa a vezetők

Az újságíró — valami bohém gyerek, — Lillyvel egyedül beszélt a legközömbösebb dolgokról, melyre a leány alig figyelt.

Kutatta, hogy a fiu szerződést akart szerezni neki egy kis vidéki városba. Mulatságosnak találta, hogy ott, ahol a kis riporter pályáját kezdte s ismerte a felvárost, köztük a direktort is a potyajegy keres révén, most őt protezsálja.

A fiu jelleme igen érdekes volt, amennyiben a bohémiség mellett komolyan gondolkozott... és blazirt meg ideális is tudott lenni. Éppen Lillyhez illett. Tényleg a leány vele szimpatizált a legjobban.

Most, hogy az újságíró felajánlotta összeköttetéseit, egy igen jóleső érzés uhant át a lelkén. Tudja jól, hogy fiu nem üres bókokat mond, mikor rábeszéli, hogy vidéken szerencse je lesz. Azt tudta, hogy ha szerződést kap oda, jövőjét alapítja meg, melyet egyes egyedül e férfinak köszönhet. Mivel Lilly többek között büszke leány is volt, igen érintve érezte magát az által, ha örök életére lekötöztette lenne a protekcióért. És félt az esetleges ellenszolgálatért; okos volt tudta, hogy teljesen önzetlen ember nincs s előbb vagy utóbb vissza kell mindent fizetnie.

— Igazán sajnálom, hogy nem vehetem igénybe a maga szívességét, de lássa, nem mehetek vidékre. Anya nem jöhet velem, egyedül meg nem eresztenek.

— Jól teszik. Jól teszik, mert nem adok egy évet és a nyolcvan korona havi

fizetésből gummirádlert tartana. Mind olyanok vagytok.

Az újságíró nagyot fujt a levegőbe és tanácstalanul nézett Lillyre. A leány látszólag bosszantotta a szokimondás és hamarjában nem tudta, hogy mit válaszoljon.

— Nincs igaza, Imre! Én oda nem adnám magam sem gummirádlert, sem ékszerért vagy ruhaért.

— Hm! Hát szerelemből kis baba?

— Esküszöm, hogy nem. Akkor volnék csak számár.

— Hát örökké leány akar maradni?

Lilly nem felelt. Már ajkán volt a válasz, de restelte kimondani. A fiu rávetette szeméit és kitalálta, hogy min tépelődik a leány.

— Tudod mit, Lilly? (Egyszer tegezte másszor magazta őt.) Beszéljünk úgy, mint két bizalmas barát. Te tudod jól, hogy a szépséged csak bizonyos életkorig marad meg s aztán hervadni kezd el. Mire észre veszed, már késő. Azt csak a szerelem tudja megakadályozni. Tehát a hűségod is megköveteli a magaét. Aztán itt van a közönség, melynek áldozat kell. Csak úgy lehetsz kedveltje, hogy ha csókjaiddal áldozol továbbá a kis fizetés, melyből lehetetlen megélni. A környezet, a légkör és egyszóval sok minden külső ok. Mindezeket jól ismered. Nos, lehetségesnek gondolod te azt, hogy egész életeden ártatlan leszel, és olyan, mint most? Férjhez csak nem mégy, az világos?!

— Jól mondtad, Imre! Nem is mehetek férjhez soha, mert a férj csak nyűg lenne reám nézve. Nekem egy egészen más és határozott elvem van, melyet nem szegyelek, mert reális és jellemes. Én tudni illik a legtökéletesebb családi boldogság mellett sem képelem másnak a férjes nő, mint kitarított asszonynak. A különbség csupán az, hogy törvényes kötelek fűzi őt urához. Lehet, hogy tévedek, de én úgy képelem.

Hát a természet szerint nem tökéletesen mindegy-e, hogy férjes, vagy nem férjes nő fogad el pénzt a férjétől?

Hiába esküdött templomban a leduz, mégis meg van vásárolva, mikor anyagiakat fogad el. Csak az a fő, hogy a kiválasztott férfi mindig úgy legyen. Nos, ha én nekem kellene választanom, hogy mit tegyek és akada férfi, ki érdemes és gazdag lenne, hogy engem birjon, odaadnám magam. De követelném, hogy nyujtson anyagiakban fényes biztosítékot egész életemre. Akkor sem elégszem meg ugyan egy nagy vagyonnal, hanem minden tekintetben becsülésre méltó férfihez kötöm csak magam.

A leány elemében érezte magát, mikor így beszélt. Arca kipirult a szenvedély tüzétől s hangján áthallatszott, hogy mély meggyőződéssel mondta a szavakat.

(Vége következik.)

figyelmét »Az egyke« rendszer rákfenéjére, mert olyan az, mint a lassan öló mérge, mely csendben, minden zaj nélkül pusztítja el az embert és ha idejekorán terjedésének gátat nem vetünk, egyszer, valamikor aligha mondhatják el utódaink, hogy:

»Áll Buda, él a magyar!«

A bevezető részben elmondja a tudós író, hogy már régen és különösen Somogy megyében keserűen tapasztalta, hogy a tiszta fajmagyar népek között egy elszomorító szokás kezdett lábra kapni, melynek célja volt a születések számát csökkenteni. Ő mint Somogy megye legelső közgazdasági előadója, a megye közgazdasági viszonyairól kiadott jelentésében már felhívta az intéző körök figyelmét eme elszomorító szokásra, azonban — sajnos, — nem vettek tudomást arról és nem is kívánták ezen előttük csekély bajnak elejét venni. A legutóbbi népszámlálás azonban csak megerősíti az ő jelentését és bizony elnyomja a feletti örömeinket, hogy az ország nagyobb fele a magyarság, azon előrelátható fájdalom, hogy ha így haladunk és »Az egyke« rendszer elé gátat nem vetünk, ezek a mostani örvendetes szám adatok jövőben nagy mértékben csökkenni fognak.

A baj tehát felétlenül orvoslandó és az a célja e tudományos munkának, mely statisztikai adatokkal áll elő és mutatja rideg valóságban a valót.

A magyarság fejlődéséről szól most, mely a kedvező geográfiai fekvésünk mellett, őseink kiváló minőségében találja magyarázatát.

Azonban: »más idők, más emberek.« Ezer éven át megtudtuk őrizni magyarságunkat, de a mi viselkedésünkkel nem őseink nyomdokait követjük. Csak nézzük a jelen századbeli nemzetségeket! Olahok, tótok, szerbek soha oly egységesen nem képviselték nemzetiségi különállásukat, soha oly akadályokat nem gördítettek a magyar nemzeti állam egységének tényleges keresztülvitele elé, mint a legutóbbi időben.

A szorosán vett anyaország lakossága 51,4%-ban magyar. El kell ismerni, hogy ez haladás. Igen ám, de 48,6%-a pedig nem magyar. Ennek nem szabad így maradni. Magyarország egészen magyar legyen, a mit csak úgy érhetünk el, ha nem érjük be a minőség felsőbbségével, hanem minden erőnket megfeszítve, a mennyiség tekintetében is biztosítjuk a magyarság számszerű szupremációját.

Ne tőrjünk tehát nyugodtan, hogy a különböző nemzetiségek faji öntudata minél jobban megerősödik, hogy társadalmi összetartásuk megszilárduljon, védjük magunkat és különösen »Az egyke« rendszert szüntessük meg, akkor nem képződhetnek olyan ékek, melyek végzetes következményekkel lehetnek az egységes magyar haza konszolidációjára.

H I R E K.

— **Az Országos Tulipán-Szövetség** az ország fővárosában hazai termékekből karácsonyi vásárt rendez, melyet a kereskedelemügyi miniszter fog megnyitani. A kaposvári Tulipán fiók vezetősége is mindent elkövetett, hogy somogyi házi iparcikkkel e kiállításon részt vegyen s Jantsits Endre központi hitelszövetkezeti főellenőr buzgó támogatásával sikerült 600 korona értéket meghaladó szebbnél-szebb cikket felküldeni, melyekből az ország közönsége által eddig még nem ismert s a somogyi egyszerű polgárok által készített diszes faragott tárgyak (dobozok, tokok, gyufatartók stb.) a kiállításnak is előnyös disztárgyait képezik.

— **Meghívó.** A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete folyó évi dec. hó 23-án d. ue. 9^{1/2} órákor Komáromban, a városház nagytermében gyűlést tart.

— **Az Andrassy szobor leleplezése.** Fényes ünnepség keretében leleplezték Andrassy Gyula gróf, volt külügyminiszter lovas szobrát. Gyönyörű hely jutott neki: ott áll a parlament előtt, végtelen térségen, a Duna partján. Nagy fényt adott az ünnepségnek az a körülmény, hogy ő felsége kíséretevel is jelen volt a leleplezésnél. Ott volt a parlament két háza, magas katonai méltóságok és a külföldi követek hasonló kép megjelentek. Széll Kálmán gyönyörű beszédet mondott, méltatván a nagy államférfiu óriási érdemeit; a király rövid beszédében válaszolt és azt mondta, hogy a jövő nemzedéke például vegye Andrassyt.

Egyébként ő felsége el volt ragadtatva a szobor sikerült voltán és megdicsérte Zalát, a szobor megalkotóját. Az ünnepélyen Somogyvármegye képviselőjében K a p o t s f y Jenő főispán és S á r k ö z y Béla alispán jelentek meg.

— **A főispáni kar tisztelgése.** A főispáni kar múlt vasárnap d. e. 12 órákor az Andrassy szobor leleplezési ünnepélye után tisztelgett Gulner Gyula pestvármegyei főispán vezetésével a főispánok és Gyula gróf belügyminiszternél, aki a képviselőház társalgó termében fogadta a küldöttséget. A tisztelgő küldöttségben részt vett K a p o t s f y Jenő főispánunk is.

— **Vidor Pál halála.** Megrendítő esemény játszódott le múlt hét péntekjén. Vidor Pál, a Népszínház igazgatója öngyilkos lett. Futótüzként terjedt el a szomorú hír, amely fájdalom, valóban bizonyult. Szegény Vidor Pál sehog se tudott beleszokni a direktorságba, nem tudott üzletember lenni és mint igazgató is csodásan naiv lelkével a művészetet kereste, nézte, a mit szeretett, a mit imádott. Így nem csoda ha áskálódott ellene és mindenképpen k turni akarták az igazgatóságából. Szívesen otthagya volna a gondteljes direktorságot, de becsületessége, ritka tisztességérzete nem hagyta megvalni a Népszínháztól olyképp, hogy adósságokat hátrahagyjon, hogy csödbe kerüljön. Ettől félt, ettől remegett. E hó elsejére nagyobb fizettség lett volna, de az utolsó napon nem kapott pénzt, mint hitte volt és végső elkeseredettségében, az agyon zaklatott, a súlyos anyagi zavarokkal küzdő Vidor véget vetett életének. Kiváló, nagy színész volt, jeles népszínműíró, aki tisztán a művészetért élt és — lehet mondani — ez t meghalt. Óriási részvét nyilvánult meg temetésénél; itt látszott meg, hogy mennyien szerették és hogyan szerették. Szegény Vidor Pál, vedd sirba szá lott azon kevesek egyike, kik még a művészetet is művészet szempontból nézik.

— **Gyászrovat** Dr. Müller Nándor ügyvéd életének 47-ik évében folyó december 5-én elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután nagy részvét mellett ment végbe.

Marosi Kiss István ev. ref. tanítónak élete 42-ik évében f. hó 29-én elhunyt.

— **Mulatság.** A kaposvári izr. nőegylet folyó évi december hó 15-én a Korona-Szálló dísztermében tánemulatsággal egybekötött jótékony célú zártkörű b a b a - e s t é l y t rendez. Belépő-jegy személyenkint 3 korona. Felülfizetéseket a helyi hírlapokban köszönettel nyugtatunk. Kezdeté este fél 8 órákor.

— **Párrtoljunk a mátyárr iparrt.** Ezzel a cifra jelmonddal hozza forgalomba a Halban und Damaszek bécsi cég kalapgyártmányait és perfdiaját, melylyel aruit mint magyar gyártmányt akarja feltüntetni, még azzal is tetezi, hogy a kalapok bélésére a magyar koronát is rányomatja. A szegedi rendőrség egy hozzá érkezett feljelentésre az ottani kereskedőknél vizsgálatot tartott és Szarvas J. József üzletében 70 kalapot foglalt le, továbbá lefoglalta a bécsi cég éppen ott időzött utazójának minta-kollekcióját.

— **A kivándorlók sorsa.** Napról-napra hallunk szomorú híreket arról, milyen hanyódas-velődés éri honfitársainkat, akik elcsábítva faluzó ügynököktől Amerikába vándorolnak. A napokban ismét ilyen szerencsétlen emberekről hoztak hírt. Albamában (Északamerika) valóságos rabszolgák-ként bannak az odaszakadt magyarokkal. Dolgoztatják, ütik, verik őket s bért alig fizetnek nekik. Piszkos ólakban kell hálnoik, ahol a rémes mocsárlázba esnek. De a betegeket sem kímélik. Egy néger a hátuk mögött áll s ha nem dolgoznak, korbáccsal ütik s lelövésellel fenyegetik őket. Ily kétségbeesett helyzetben kerestek menekvést a magyar-osztrák konzulátusnál, amely a vizsgálat nyomán rájött, hogy a Miller-féle közvetítő iroda ez év augusztus első napjaiban mintegy százötven embert adott el az albamai nagy telepítvényeseknek, akik közt husz magyar is volt. A konzulátus emberkínzás címén meglelte a telepítvényes s a közvetítő cég ellen is a bünyfenyítő feljelentést. Mindenesetre megszivleendő intőjel ez azok számára, akik még mindig Amerikába vágynak, mintha ott tejjel-mézzel folyó országra akadnának.

— **Hivatalnok, földbirtokos, kereskedő és iparos** iróasztalan nélkülözhetetlen a Molnár-féle magyar gyártmányu szabadalmazott heti naptárral egyesített iróaljzat. Az összes itatólapokon az egész évi naptár látható. Magyarországon és Ausztriában szabadalmazva. Minden könyv- és papírkereskedésben kapható. Ára 2 kor. 40 fill. Gyártelep: Molnár Mór, Szekszárd.

K Ü L F Ö L D

A bécsi szerb követ

Vuics bécsi szerb követ berlini követté neveztetett ki, s eddigi helyét Szimics konstantinápolyi szerb követ foglalja el. Belgrádi tudósítások szerint ennek a változásnak érdekes politikai háttere van. Vuics, a ki a legképzettebb, legkiválóbb és legderekabb szerb politikusok egyike, nem helyesli kormányának magatartását Magyarországgal és Ausztriával szemben, s nem hajlandó azt tovább képviselni. Ő mindig a kereskedelempolitikai megegyezés szószólója volt, s a bolgár-szerb vámunió ellen már csirájában erélyesen, de persze eredménytelenül állást foglalt. Véglegesen elkedvetlenítette őt azon újabb értesülése, hogy Pasic egyáltalában nem gondol arra, hogy megkösse a szerződést Magyarországgal és Ausztriával. Minden jegyzéke és ígérete ezen irányban csak üres szemfényvesztés.

Francia egyházpolitikai harc.

A hadsereg még mindig tüntet a szétválasztási törvény ellen. Nemcsak a tanácsosok tagadják meg az engedelmességet, a mikor az egyházi vagyon leltározásához kivezényeltetnek hanem generálisok is állás foglalnak az egyházellenes politikával szemben. Így. Daru tábornok, a IX. hadtest parancsnoka elbocsajtását kérte, mert rosszalja a kormány eljárását. Ugy látszik, Clémenceaunak igaza volt, a mikor miniszterelnöki programbeszédjében azt mondotta, hogy a francia hadseregbe csak csak a tisztikar gyökeres purifikálása után fog valódi köztársasági szellem bevonulni.

K ö z g a z d a s á g.

Iparfejlesztés és szakoktatás.

A parlament ugyszólván egyhangulag megszavazta az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslatot. Ez rendben volna. Hogy azonban mindenkit kielégít e vajjon ez, az egészen más kérdés. Sokan vannak, kik nincsenek megelégedve e törvényjavaslattal, első sorban a kisiparosság óriási zöme, mert hát az iparfejlesztés tulajdonképpen a nagy ipart támogatja hathatósan, a már jómódu és tehetős vállalkozók százazreit szaporítja; viszont a kisiparosról felette mostohán, vagy egyáltalán nem gondoskodik Ilyképpen aztán vajmi kevés remény van arra, hogy nálunk tényleg fejlődjék az ipar. Mert hát tulajdonképpen erős kisipar teremthet hatalmas nagyipart. Ezért első sorban is és mindenekelőtt a magyar kisipart kellene felkarolni, támogatni, dédelgetni, hogy a gyenge ágacska terebélyes fává serdüljön. A kisipart, illetve a kisiparosokat kell segíyezni, a kisiparosokat kell tanítani, oktatni állami támogatással, hogy szaktudásra, képzettségre tegyenek szert és következőképp igazi munkájuk első rendűvé, versenyképessé válják. Ha azonban szüntelenül a nagyipart fogjuk gyámolítani, még pedig a külföldről idetelepedett nagyiparosokat, nem igen fog lényegesebb haladás mutatkozni iparunk fejlődése körül.

A nemzetállam kiépítésének nagy munkája szempontjából az ipart illetőleg első s tán legfontosabb feladatát a szakoktatás kellő szervezése. Tanult, iskolázott kisiparos osztály egyrészt ipari termékeinek előállításánál nagyobb eredményt tudhat elérni s így könnyebben versenyre kelhet a külföldi iparral szemben, másrészt iskolát járt, művelt iparos osztályban sokkal éberebb a nemzetállam tudata.

Egy nemzet-iparos lelki szeme előtt nem tisztán az a törekvés lebeg, hogy megrendeléshez, avagy a felmerülő szükséglethez mértén éppen csak elészítse munkáját, amiből életét fenntarthatja. Ez az irány legkezdetleesebb stádiuma a nemzet-ipar életének. Ennél a pontnál nemzet-iparos meg nem állapodhatik, mert a nemzetállam ennél többet követel. Követeli ugyanis azt, hogy minden ipartermékében a nemzet karaktere, jellege tükröződjék vissza.

Hogy ekként az egész iparos osztály a nemzet öncélja irányában és szellemében átforgathassuk, nem elég ennek eléréséhez csupán az, hogy az iparos ifju nemzedéket mesternél leendő, hosszabb, vagy rövidebb ideig tartó gyakorlati tanonckodásra, inaszkodásra szorítsuk. Ezzel a rendszerrel csak minden lélek s öntudat nélküli modern rabszolgá munkahadat nevelnénk. A mai kisiparosnak az élet nehéz küzdelmei közepette azonban fizikai lehetetlenség annyit időt szentelni magának, hogy tanulókat modern nemzet-iparossá nevelhesse.

Ha a kisiparos osztály egymaga gyenge képtelen erre a feladatra, s álljon oda melléje teljes erejével a magyar törvényhozás.

A műhelybeli oktatást a mesterre hagyjuk. Azt majd elvégzi ő. Az iskolai oktatás magának a nemzetnek: a törvényhozásnak kötelező feladata.

Az iparoktatás szerintünk két irányban fejlesztendő, még pedig általános összpécialisan szakirányban.

Az általános irányt a népiskolától egészen a legfelsőbb iskoláig, az egyetemig meg kell honosítani. A mai élő nemzedék minden egyes tagját nem lehet megnyerni az ipar tántoríthatlan hívének. Meg kell hát akkor nyernünk a jövő nemzedéket. A nemzetállam örökké élő organizmus, mely nem csupán a jelenért, hanem a jövőért is él. A jövő pedig ott van az iskolákban.

Már az elemi iskolás nebulónak fejébe is be kell oltanunk az ipari foglalkozás tisztas, becsületes, nemzet és életfentartó voltát. Meg kell magyaráznunk ezekkel az apró gyermekekkel is, hogy az iskola teremben minden, a mit szemük lát, kezük érint, a mit magukon hordoznak, a kerges tenyerük iparos izzadságos munkája; nélküle nem léteznénk, mert ő maga a természet.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Ne mulasszon el kérni ingyen

és bérmentve prospektust és mintákat a legjobb stíriai

férfi és
nőilodenből

vadászatra, turisztikára és erdészetre, valamint az összes divatszövetekből férfi és gyermeköltönyökre, felöltőkre, — ulsterekre, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, az általánosan jóhírnévnek örvendő első és legnagyobb loden kiviteli cégtől — —

Oblack Vince,

cs. és kir. udvari posztószállító

Graz, Murgasse 9/c.

Meghívó.

A „Keresztény Fogyasztási Szövetkezet Kaposmérő“

1906. december hó 27-én délután
1 órakor a szövetkezeti helyiségben

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok meghivatnak.

N a p i r e n d:

1. Mult évi üzlet eredményről való jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Felügyelő-bizottság választás.
6. Netáni indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kaposmérő, 1906. december 7.

Az igazgatóság.

Morgos József elsőrendű polgári-, papi- és katonai egyenruha-szabó
Kaposvár, a megyeház mellett.

Ajánlja nagyválasztékban felszerelt raktárát a legkitünőbb honi és angol szövetekből. Disz-
magyar öltönyök és liberiák legjutányosabb ár mellett készítettnek.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N .

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.

*Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

feltétlenül és biztosan gyógyít a híres
és minden házban nélkülözhetetlen —

**Dr. Arányi herculesürdői
Rheum-Olaj.**

Ajánlható kéz, láb hát, mell és derék-
fájásnál, ütés, erőltetés, ficamodások-
nál, fülfájás és fülzúgás, fej- és fog-
fájásnál. Kapható a készítőnél: —

Balla Sándor gyógyszer-tára HÓDMEZŐ-
VASÁRHELY, Kossuth-ter

Az egy üvegnek 2 korona. — Próba-
üveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél
ingyen csomagolás, bérmentve.

Kaposvári főraktár:

**BABOCHAY KÁLMÁN és SZABADOS
IMRE** gyógyszer-tárában.

15 forintért tiszta gyapjuszövet-
ből mérték szerint elegáns
kivitelű férföltény, felöltő
vagy télikabát

Krausz F. és Társa

szabóüzlet,

Budapest, Kerepesi-ut 69.

Vidékre mintákat mértékveteli utasítással
bérmentve.

Egy
tanonc
felvétetik lapunk
nyomdájában.

**Nyomdai munkáért
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.**

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezeték-szerelő
KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 14. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives
tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit
teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon

és villamos-csengő felszerelésére, valamint
bicikli, varrógép, villany- és benzinmotor, ugyszintén min-
dennemű mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású
műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s
szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honóítsak meg,
melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban
és legjutányosabban eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok
teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezeték-szerelő.

Magánvízvezetékek felszerelését igen jutányos áron
vállalom el.